

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta Kreikkaa koskevien erityistoimenpiteiden osalta”

[COM(2015) 365 final – 2015/0160 (COD)]

(2016/C 032/04)

Yleisesittelijä: Carmelo CEDRONE

Euroopan parlamentti päätti 7. syyskuuta 2015 ja neuvosto 28. syyskuuta 2015 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 177 ja 304 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

”Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta Kreikkaa koskevien erityistoimenpiteiden osalta”

[OM(2015) 365 final – 2015/0160 (COD)].

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean työvaliokunta päätti 15. syyskuuta 2015 antaa asian valmistelun ”talous- ja rahaliitto, taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus” -erityisjaoston tehtäväksi.

Asian kiireellisyys vuoksi Euroopan talous- ja sosiaalikomitea nimesi 6.–8. lokakuuta 2015 pitämässään 511. täysistunnossa (lokakuun 8. päivän kokouksessa) yleisesittelijäksi Carmelo Cedronen ja hyväksyi seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 99 ääntä puolesta ja 1 vastaan 4:n pidättyessä äänestämästä.

1. Komission ehdotuksen tausta ja pääsisältö

1.1 Kreikan taloudellinen ja sosiaalinen tilanne on edelleen hyvin vakava ja ongelmallinen, koska kasvu on yhä heikkoa ja kasvun elvyttämiseksi tarvittavista julkisista varoista on puutetta. Syyt tilanteeseen ovat hyvin tiedossa, ja ETSK on tuonut ne viime vuosina ja kuukausina useaan otteeseen esille. Kyseiset ongelmat vaikuttavat merkittävästi myös siihen, missä määrin on käytettävissä resursseja rakennerrahastoista kaudella 2014–2020 rahoitettavien ohjelmien käynnistämiseen, sekä kaudelta 2007–2013 jääviin varoihin.

1.2 Komissio on esittänyt Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen (viittä Euroopan rakenne- ja investointirahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä annetun) asetuksen (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta Kreikkaa koskevien toimenpiteiden osalta ⁽¹⁾.

1.3 Komission ehdotukseen, jonka avulla on tarkoitus paikata investointeihin Kreikassa käytettävissä olevien varojen ja julkisen rahoituksen vajetta, sisältyy kaksi taloudellista helpotusta. Käytännössä kyse on Kreikalle jo myönnettyjen määrärahojen toteuttamisesta etupainotteisesti ja näin ollen ilman talousarviovaikutuksia ohjelmakaudella 2014–2020 sekä osarahoitusosuuden korottamisesta.

1.4 Lainsäädäntöehdotus koskee sekä ohjelmakautta 2007–2013 että ohjelmakautta 2014–2020.

⁽¹⁾ COM(2015) 365 final – 2015/0160 (COD).

1.5 Ohjelmakauden 2014–2020 osalta komissio ehdottaa, että niiden ensimmäisten ennakkomaksujen määrää, jotka on osoitettu Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitteeseen liittyviin koheesiopolitiikan ohjelmiin (EAKR, ESR ja koheesiorahasto) sekä Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta tuettuihin ohjelmiin, lisätään 7 prosenttiyksiköllä. Kyse on kaiken kaikkiaan miljardista eurosta, jotka saadaan käyttöön kahden vuoden aikana (500 miljoonaa euroa vuonna 2015 ja 500 miljoonaa euroa vuonna 2016).

1.6 Ohjelmakauden 2007–2013 osalta komissio ehdottaa, että Kreikan toteuttamien toimenpideohjelmien välimaksut ja loppumaksut lasketaan siten, että osarahoituksen enimmäisosuus on 100 prosenttia ilmoitetuista tukikelpoisista menoista, ja että jäljellä olevista EU:n maksumäärärahoista normaalisti ohjelmien päättämiseen asti pidettävä 5 prosentin osuus vapautetaan aikaisemmin. Tämä lisäisi likviditeettiä välittömästi noin 500 miljoonaa euroa vuonna 2015 ja samaten 500 miljoonaa euroa vuonna 2016.

2. Huomioita

2.1 ETSK kantaa komission tavoin huolta siitä, että Kreikalle tulee tarjota lisää taloudellisia resursseja, jotta investoinnit saadaan jälleen vauhtiin ja voidaan tukea kestävä kehitystä. ETSK on jo pitkään esittänyt tämänsuuntaisia ehdotuksia kaikkien sellaisten maiden ja alueiden auttamiseksi, joilla on ollut julkistalouteen tai velkaan liittyviä ongelmia tai korkea työttömyysaste⁽²⁾.

2.2 Komitea katsoo, että komission ehdotus, jota komissio itse pitää poikkeuksellisenä ja joka on nyt Euroopan parlamentin käsiteltävänä, ei vastaa sille asetettuja tavoitteita. Ehdotettu tuki on sekä rahalliselta määrältään että toteuttamismuodoltaan (kaavavaltujen määrärahojen etupainotteinen toteuttaminen) riittämätön, jotta sillä voitaisiin vastata Kreikalla oleviin julkisten investointien sekä tuotantojärjestelmän kilpailukyvyyn ja työllisyysasteen kohentamisen tarpeisiin. Uuden asetuksen soveltamisella arvioidaan saavutettavan noin 2 miljardin euron likviditeetinlisäys. Summa on toki merkittävä mutta ei kuitenkaan lisärahaa, sillä lisäys kompensoidaan vähentämällä vastaavasti seuraavien vuosien (2018 ja 2020) määrärahoja.

2.3 ETSK on todennut lausunnoissaan useaan otteeseen, että Kreikan auttamiseksi komission tulee tarjota maalle mittavampia lisäresursseja joko uusien investointiohjelmien avulla tai pienentämällä edelleen rakennerahastoista ohjelmakaudella 2014–2020 rahoitettaviin toimenpideohjelmiin vaadittavaa kansallista osarahoitusosuutta.

2.4 ETSK ilmaisee huolensa myös viivästyksistä rakennerahastojen uuden ohjelmakauden käynnistämässä. Kreikalle on osoitettu ohjelmakaudeksi 2014–2020 koheesiopolitiittisia varoja kaiken kaikkiaan noin 35 miljardia euroa. Kreikan dramaattinen taloudellinen ja poliittinen tilanne on aiheuttanut suurta epävarmuutta investointipäätösten suhteen ja hallinnollisia viivästyksiä, joiden vuoksi maassa ei ole voitu käynnistää tarvittavia menettelyjä ohjelmakauden 2014–2020 määrärahojen käyttöön saamiseksi.

⁽²⁾ Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 muuttamisesta tiettyjen rahoitusvakautensa osalta vakavissa vaikeuksissa olevien tai vakavien vaikeuksien uhasta kärsivien jäsenvaltioiden varainhoitoa koskevien tiettyjen säännösten osalta” KOM(2011) 482 lopullinen – 2011/0211 COD (EUVL C 24, 28.1.2012, s. 81).

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 muuttamisesta tiettyjen rahoitusvakautensa osalta vakavissa vaikeuksissa olevien tai vakavien vaikeuksien uhasta kärsivien jäsenvaltioiden varainhoitoa koskevien tiettyjen säännösten osalta” KOM(2011) 481 lopullinen – 2011/0209 COD (EUVL C 24, 28.1.2012, s. 83).

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus Euroopan kalatalousrahastosta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1198/2006 muuttamisesta tiettyjen rahoitusvakautensa osalta vakavissa vaikeuksissa olevien tai vakavien vaikeuksien uhasta kärsivien jäsenvaltioiden varainhoitoa koskevien tiettyjen säännösten osalta” KOM(2011) 484 lopullinen – 2011/0212 COD (EUVL C 24, 28.1.2012, s. 84).

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteiseen strategiakehykseen kuuluvia Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta” COM(2011) 615 final – 2011/0276 COD (EUVL C 191, 29.6.2012, s. 30).

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi koheesiorahastosta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1084/2006 kumoamisesta” COM(2011) 612 final – 2011/0274 COD (EUVL C 191, 29.6.2012, s. 38).

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan aluekehitysrahastoa ja investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitetta koskevista erityissäännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1080/2006 kumoamisesta” COM(2011) 614 final – 2011/0275 COD (EUVL C 191, 29.6.2012, s. 44).

2.5 ETSK pelkää, että nämä viivästyksset – yhdistettyinä säästötoimenpiteisiin, joita EU on vaatinut kolmannen tukipaketin hyväksymiseksi ja jotka väistämättä vähentävät julkisia investointivaroja – vaikuttavat myös rahastojen ensi vuoden ja koko vuoteen 2020 ulottuvan kauden rahoitusohjelmien käynnistämiseen.

2.6 Suuri osa Kreikassa tällä hetkellä toteutettavista hankkeista saa rahoituksensa ohjelmakauden 2007–2013 rahastovaroista. Viimeisimpien kauden 2007–2013 jäännösvaroja koskevien analyysien mukaan varoja, jotka palautetaan, jos niitä ei käytetä vuoden loppuun mennessä, on vielä käytettävissä 1,5–2 miljoonaa euroa. Komissio olisi voinut Kreikassa vallitsevien poikkeuksellisten olosuhteiden johdosta sisällyttää ehdotukseensa toteutuneista menoista raportoinnin määräraajojen pidentämisen (n+2:n sijasta n+3).

3. Päätelmät ja suositukset

3.1 ETSK kannattaa ja tukee komission ehdotusta, vaikka pitääkin sitä riittämättömänä. Kuten komitea on todennut useissa lausunnoissaan, EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden pitäisi laatia vaikeuksissa oleville euromaille – Kreikalle ensimmäisenä – tähänastista kattavampi ja uskottavampi tukiohjelma ja lisätä joustoa uudessa, EU-tasolla toteutettavassa finanssi- ja budjettipolitiikan hallinnassa, kasvattaa Euroopan investointipankin (EIP) ja Euroopan investointirahaston (EIR) tarjoamia rahoitusvaroja Junckerin ohjelmasta alkaen sekä integroida ja koordinoita tarkoituksenmukaisemmin EU:n muiden politiikkojen rahoittamiseen tarkoitettuja varoja.

3.2 Edellä todetun lisäksi olisi siis a) laajennettava ehdotus (osarahoitussuuden poistaminen Kreikan osalta) koskemaan koko ohjelmakautta 2014–2020; b) nopeutettava ja aikaistettava Junckerin ohjelmaan sisältyviä toimia Kreikan osalta, jotta edistettäisiin molemmilla toimenpiteillä talouden elpymistä, kehitystä ja työllisyyttä; c) yksinkertaistettava hallinnollisia menettelyjä EIKÄ päinvastoin; d) perustettava komission johdolla eri tahojen edustajista koostuva erityistyöryhmä, joka voi tukea ja avustaa Kreikkaa rakennerahastojen käytön eri vaiheissa; e) harkittava, voitaisiinko samoja tai vastaavia menettelyjä – asianmukaisen valvonnan kanssa – ryhtyä soveltamaan myös muihin maihin, joissa kriisin vaikutukset ovat olleet tai ovat voimakkaimpia ja joiden työttömyysaste on EU:n keskiarvoa korkeampi.

Bryssel 8. lokakuuta 2015.

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Georges DASSIS*